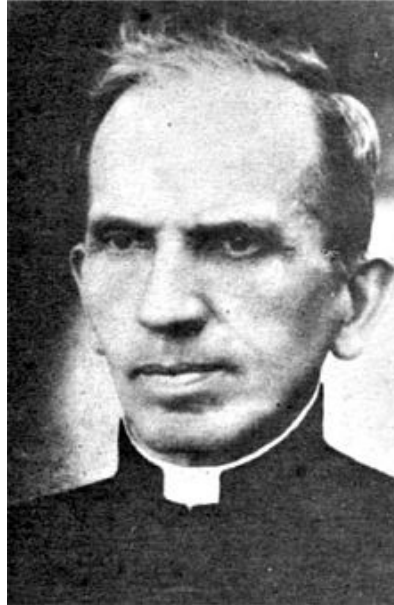

KUNIGAS PRANCIŠKUS MASILIONIS SJ

gim. *1902-02-26

kun. įšv. ☩ 1927

mirė †1980-10-14

TĖVO PRANCIŠKAUS MASILIONIO SJ MALDA „EUCHARISTINIS CREDO“

Tikiu Tave, Švenčiausias Jėzau Kristau, šiame altoriuj, Eucharistijoje! Nemato akys, neapčiuopia rankos, o aš tikiu labiau, tikiu gyviau, negu Tave matyčiau ar apčiuopčiau. Man Tu sakai, pati Tiesa ir Meilė! Tai sako man neklystanti Bažnyčia! Man to gana! Tikiu: Tu čia esi, o Meilės Dieve, Sužadėtinai, visatos Dieviškasis Kūrėjas, Betliejaus Kūdiki, Kalėdų Džiaugsme, Tylusis Nazareto Darbininke, Kalvarijos gyvoji kryžiaus Auka, Velykų rytmečio Meiliausias Dieve, Tikrasis Vynmedi, Gyvybės Duona, bekrašte dieviškų vertybių Jūra! O Meilės Kankiny, o Meilės Meile, Tave aš šlovinu, Tave gerbiu, Neišmatuojamasis Majestote, šioje beribėj Ostijos menkystėj! O, ačiū Tau už dievišką gerumą. O, ačiū Tau už nepaprastą dosnumą. Tave aš myliu, o beribe Meile, save aukuju Tau, o Meilės Meile!

PRANCIŠKUS MASILIONIS SJ

Gimimo data: 1902
Mirtis: Mirė 1980

Artimiausi šeimos nariai: Juozas Masilionis ir Viktorija Masilionienė sūnus
Juozas Masilionis; Adolfas Masilionis; Stasė Masilionytė ir Anelija Masilionytė brolis

Nuoroda: <https://www.geni.com/people/Pranci%C5%A1kus-Masilionis-SJ/6000000009622582708>

PRANCIŠKUS MASILIONIS (1902 m. vasario 26 d. Pažosiai, Joniškėlio valsčius – 1980 m. spalio 14 d. Šiauliai, palaidotas Sidabravo Švč. Trejybės bažnyčios šventoriuje) – SJ, Lietuvos kunigas, poetas.

Biografija

1927 m. Lietuvos universitete baigė filosofiją ir teologiją, įšventintas kunigu. 1927–1929 m. Panevėžio katedros vikaras, Panevėžio kurijos kancleris, Panevėžio amatų ir ruošos mergaičių mokyklos kapelionas. Nuo 1929 m. jėzuitas. 1930–1931 m. ir 1937–1938 m. studijavo teologiją ir filosofiją Jėzuitų kolegijoje Insbruke. 1933–1937 m. Kauno arkivyskupijos Maldos ir vyrų apaštalavimo sąjungos direktorius. Nuo 1939 m. Šiaulių Šv. Ignaco Lojolos bažnyčios kunigas. 1948 m. TSRS valdžiai bažnyčią uždarius, iki 1952 m. Karsakiškio Nukryžiuotojo Jėzaus bažnyčios administratorius. 1953–1960 m. atstatė Palėvenės Šv. Domininko bažnyčią, 1960–1967 m. Saločių Šv. Juozapo bažnyčios kunigas, 1967–1969 m. Vyžuonų Šv. Jurgio bažnyčios, 1969–1977 m. Kriklinių bažnyčios kunigas, nuo 1977 m. dirbo Sidabrave ir Dapšioniuose (Radviliškio raj.).

Periodinėje katalikų spaudoje paskelbė religinės tematikos straipsnių, vedė rekolekcijas įvairiose parapijose, katekizavo vaikus ir jaunimą. TSRS okupacijos metais slapta vedė rekolekcijas kunigams, klierikams, vienuolėms. 1947 m. įkūrė Eucharistinio Jėzaus seserų kongregaciją darbui su vaikais, jaunimu. Pogrindinio kunigų Eucharistinio sąjūdžio iniciatorius; subūrė kunigų grupę, kuri vėliau aktyviai gynė tikinčiųjų teises. Už aktyvią religinę veiklą okupacinė valdžia buvo atėmusi kunigo registracijos pažymėjimą. Parašė ir savilaida išleido religinio turinio knygų.

Bibliografija

- Meilės Magnificat, 8 d. rekolekcijos;
- Konferencijos, 2 t.;
- Malda, 2 t.;
- Mintys apie kunigystę;
- Eucharistinis Jėzus;
- Jaunoms širdims, eilėraščių rinkinys;
- I poemai. Gėlės nuo motinos kapo;
- Pirmosios Kalėdos, eilėraščių rinkinys;
- Per aukas į garbę eilėraščių rinktinė, išl. Cicere 1990 m.
- **Literatūra**

Meilės jūra: tėvas Pranciškus Masilionis gyvenime ir atsiminimuose, Kaunas, 2003 m.

Šaltiniai

Gerarda Elena Šuliauskaitė. Pranciškus Masilionis. Visuotinė lietuvių enciklopedija, T. XIV (Magdalena-México). – Vilnius: Mokslo ir enciklopedijų leidybos institutas, 2008. 377 psl.

Nuoroda: https://lt.wikipedia.org/wiki/Pranci%C5%A1kus_Masilionis

T.PRANCIŠKUS MASILIONIS SJ (1902-1980)

Kun. J. Boruta, S.J.

Jėzaus Draugija — kelias į šventumą

Jau nuo seniai sakoma, kad jėzuitai pasižymi mokslu, bet daugelis jų yra pasiekę net Bažnyčios pripažinto šventumo. Iki šiol 42 jėzuitai yra paskelbti šventaisiais ir 138 palaimintaisiais. Galime džiaugtis, kad ir mūsų Lietuvos provincijoje buvo ir yra šventų vyrų. Lietuvos provincijai priklausęs kun. Andrius Bobola (1591-1657), kankinys, yra paskelbtas šventuoju. Maždaug tuo pačiu metu gyvenęs Kinijos apaštalas Andrius Rudamina (1596-1631) ir Lietuvoje neseniai miręs kun. Pranas Masilionis (1902-1980) buvo pasižymėję šventu gyvenimu. Rengiamasi juodu pristatyti beatifikacijai. Taip pat daugelis Lietuvos žmonių šventuoju laiko ir kun. Karolį Garucką (1908-1979). Apie Andrių Rudaminą ir Karolį Garucką jau buvo seniau 'Laiškuose lietuviams' rašyta, dabar duodame straipsnį apie kun. Praną Masilionį.

Red.

1569 m. į Lietuvą atvykę pirmieji jėzuitai protestantizman grimztančioje visuomenėje savo veiklą pradėjo eucharistinio pamaldumo atnaujinimu. Jų šūkis ir veiklos gairės buvo: *Katalikiško tikėjimo gaivinimas, remiantis Eucharistija.*

Pranciškus Masilionis, S.J.

Po keturių šimtų metų kitas Šv. Ignaco dvasios vyras T. Pranciškus Masilionis ateistinio siautėjimo metais kelia kraštą iš religinio nežinojimo tamsos, organizuodamas eucharistinį sąjūdį.

Pr. Masilionis gimė 1902 m. vasario 26 d. Joniškėlio parapijoje. Tėvai buvo pasiturintys ūkininkai, darbštūs ir pamaldūs. Išaugino gausią šeimą: tris sūnus ir šešias dukteris. Šiaurės Lietuvos Pažosų kaimelyje ant Guobuvos upės kranto prabėgo Pranciškaus vaikystė. Nepaisant neramių laikų, karų ir revoliucijų, tvirtas katalikiškas tikėjimas ir krikščioniškos šeimos tradicijos buvo vidinės sielos ramybės pagrindas. Nors iš prigimties jis buvo melancholikas, linkęs į pesimizmą, bet sveikas krikščioniškas auklėjimas tėvų namuose, o vėliau vienuolyne paklusnumas dvasios vadovams padėjo įveikti skrupulus bei pesimizmo pagundas.

1911-1914 m. Pranciškus mokėsi Pušaloto ir Joniškėlio pradžios mokyklose, vėliau Panevėžio realinėje gimnazijoje. Ją baigęs, 1922 m. įstojo į Kauno universiteto Teologijos-Filosofijos fakultetą ir vienerius metus studijavo filosofiją. Tačiau po metų pasirinko kunigystę ir 1923 m. pradėjo mokytis Kauno kunigų seminarijoje. 1927 m. vysk. K. Paltarokas jam suteikė kunigystės šventimus. Tapęs kunigu, vikaravo Panevėžio katedroje, dirbo kancleriu vyskupijos kurijoje, buvo amatų mokyklos kapelionu.

P. Masilionį vis labiau traukė vienuolinė tarnyba Bažnyčioje. Kaip jis pats ne kartą yra pasisakęs, nuo vaikystės jį žavėjo vienuolių pasiaukojimas Dievui ir Jo tautai. Dirbdamas Panevėžyje, pažino vienuolę seselę, kurios nuolatinis džiaugsmu pulsuojąs vienuolinis gyvenimas padėjo galutinai apsispręsti. 1929 m. rugsėjo 15 d. jis Kaune įstoja į Jėzaus Draugiją. Pirmuosius vienuoliško gyvenimo žingsnius žengė Pagryžuvyje. Vienas Lietuvos kunigas taip prisimena kun. P. Masilionį jo naujokyno metais: "Jėzuitų naujokynas buvo netoli Kelmės, Pagryžuvyje. Apie 1930-33 metus čia pasirodė kun. P. Masilionis. Tuometinis Kelmės klebonas, artimai bendravęs su jėzuitais, pradėjo jį kviesti sakyti

pamokslų. Kun. Masilionio pamokslai patiko liaudžiai. Jis kalbėjo giedančiu tonu. Jo asketiška išvaizda darė didelį įspūdį klausytojams. Man asmeniškai kun. Masilionis paliko neišdildomą įspūdį, kai netyčia pamačiau, kaip jis klebonijos kambarėlyje klūpodamas ruošėsi pamokslui. Jis tada buvo tarsi ekstazėje!”

Baigęs noviciatą, kun. P. Masilionis teologiją studijavo Innsbrucke, Austrijoje. Po studijų grįžo į Lietuvą ir dirbo Šiauliuose jėzuitų Šv. Ignaco bažnyčioje. Sovietinės okupacijos metu 1949 m. uždaromas jėzuitų vienuolynas ir Šv. Ignaco bažnyčia Šiauliuose. Prasideda T. Masilionio kilnojimas iš vienos užkampio parapijos į kitą. Civilinė ateistinė valdžia to reikalavo iš bažnytinės vadovybės. 1949 m. jis skiriamas Karsakiškio parapijos administratorium. 1952 m. perkeliamas administratorium į Palėvenę. Čia kurį laiką civilinė valdžia jam uždraudžia eiti kunigo pareigas. 1956 m. paskiriamas į Saločius altaristu, o 1967 m. perkeliamas altaristu į Vyžuonas. 1969 m. skiriamas Kirklių parapijos administratorium ir pagaliau 1977 m. skiriamas Sidabravo klebonu, kur tas pareigas uoliai ėjo iki savo mirties 1980 m. spalio 14 d. Visas šis jo darboviečių sąrašas - tai mažos kaimų parapijėlės, toli nuo didžiųjų miestų, toli nuo didesnių žmonių sambūrių.

Vienas iš įsimintinų T. Masilionio susikirtimų su ateistine valdžia — kova dėl gaisro nuniokotos Palėvenės bažnyčios atstatymo. 1955 m. buvusio vienuolyno patalpose vykusio šokių vakarėlio metu buvo padegtas vienuolyno pastatas. Nuo vienuolyno gaisras persimetė į bažnyčią. Nudegė bažnyčios stogas. Pasinaudodami susidariusia situacija, o gal ir patys inspiravę padegimą, ateistinės valdžios pareigūnai norėjo bažnyčią uždaryti. Uždraudė bažnyčioje laikyti pamaldas, užantspaudavo bažnyčios duris. Reikalavo, kad T. Masilionis atiduotų bažnyčios raktus. Nujausdamas klastą, jis raktų neatidavė, pamaldas laikė lauke, šventoriuje, nepaisydamas darganų, lietaus ir sniego. Tris mėnesius jis važinėjo kas savaitė į Vilnių su prašymais, kad būtų leista uždengti nudegusį bažnyčios stogą, atnaujinti bažnyčios vidų ir pradėti pamaldas. Po ilgos “kovos” leidimas buvo duotas... Nors tuomet T. Masilionis sirgo tuberkulioze, tačiau bažnyčią suremontavo. Už tai tarybinės valdžios buvo “premijuotas” — atimtas darbo pažymėjimas, uždrausta atlikti bet kokias kunigo pareigas. Dėl tokio civilinės valdžios pareigūnų nutarimo užprotestavo vysk. J. Steponavičius. Darbo pažymėjimas buvo grąžintas, tačiau su sąlyga, kad kun. Masilionis būtų iškeltas altaristu į Saločius.

T. Masilionio oficialių darboviečių sąrašas, atliktų remontų aprašymas — tai tik mažytė jo nuveikto darbo dalis. Dauguma jo darbų atlikta pogrindyje ir liko paslėpta dėl anų laikų ateistinės valdžios persekiojimų.

1945-49 metais dirbdamas Šiauliuose Šv. Ignaco bažnyčioje tuo metu, kai buvo uždraustas tikybos mokymas mokyklose, kai buvo uždraustos visos katalikiškos organizacijos, T. Masilionis sėkmingai kūrė slaptus moksleivių Eucharistijos mylėtojų būrelius. 1947 m., kai buvo uždarinėjami ir išvaikomi vienuolynai, jis įkuria naują pagrindinę Eucharistinio Jėzaus seserų vienuoliją. Šios jo įkurtos ir vadovaujamos seserys 1969 m. suburia jo globotus Eucharistijos mylėtojų būrelius į vieningą Eucharistijos Bičiulių sąjūdį, kuris sunkiais persekiojimo metais rūpinosi jaunimo ir liaudies religiniu švietimu, rekolekcijų vedimu, tikėjimo dvasios ir artimo meilės gaivinimu visoje Lietuvoje.

Ateistinė valdžia nuolat sekė, terorizavo ir verbavo KGB agentais tuomet vienintelės Lietuvoje kunigų seminarijos dėstytojus bei auklėtinius. Jaunuoliai, padavę pareiškimą stoti į seminariją, tuojau pat buvo saugumo darbuotojų apklausinėjami ir “auklėjami”. T. Masilionis veda daugybę privačių rekolekcijų tokiems jaunuoliams bei seminarijos auklėtiniams, formuodamas jų pašaukimą, drąsindamas nebotti persekiojimų, atsilaukti saugumiečių gundymams. Šį tylų, bet intensyvų jo darbą laimino, rėmė ir skatino tuometinis seminarijos bendrabučio vedėjas, busimasis kardinolas Vincentas Sladkevičius. Kaip tai buvo daroma,

pasakoja vėjų bandytas ir blaškytas tų metų seminaristas: "Trečio kurso pradžioje mane pašaukė tarnybai į armiją. Armija yra armija: daug naujų svetimų žmonių, svetimas kraštas, daug svetimų idėjų, nepalankių Bažnyčiai. O siela jauna, imli, jautri viskam... Grįžau į Lietuvą be karšto noro grįžti į seminariją. Viena, gailėjausi netekti gerų draugų, vedėjo, bet antra — nauji gyvenimo vėjai pūtė burlaivį tolyn nuo seminarijos... Grįžęs užsukau pas vedėją ir išsaciau viską, o jis:

— Reikia to šiurkštumo, reikia. Gyvenimas nelepina užuovėjomis. Ką išpustė, atstatysite.

Ir pasiūlė pavažiuoti į Rytų Lietuvą, į bažnytkaimį prie Lėvens atlikti rekolekcijų: pamąstyti, pasvarstyti, su Dievu pasikalbėti...

Kiek jaunų širdžių po tokių rekolekcijų sutvirtėjo savo kunigiškame pašaukime, kiek atsitiesė palaužtų, pagijo sužeistų sielų...

T. Masilionis savo apaštalavimo neribojo tik privačių, "pogrindinių" rekolekcijų organizavimu ir vedimu klierikams bei vienuolėms. Tenka prisiminti, kad net kunigams rekolekcijų organizavimas to meto valdžios buvo laikomas antivalstybiniu nusikaltimu. "Uždrausti kunigams rekolekcijas" — buvo vienas iš civilinės valdžios reikalavimų Vilniaus vyskupui Julijonui Steponavičiui. Už savo nepaklusnumą jis buvo ištremtas iš savo vyskupijos 27-eriems metams. Rekolekcijos kunigams, kunigų dvasios stiprinimas buvo vienas iš didžiųjų T. Masilionio rūpesčių. Apie jo rekolekcijas kunigams lenkas prelatas Ellertas yra pasakęs: "Pas mus į Vilnių prieškariniais laikais atvykdavo rekolekcijų vesti ir iš Krokuvos, ir iš Varšuvos labai išsilavinę eruditai vienuoliai, tačiau šis tėvelis kažkuo pranoko visus".

T. Masilionis, nors ir būdamas silpnos sveikatos, nepabūgdavo tolimiausių kelionių, kad galėtų tarti padrašinimo žodį sunkumų prislėgtam kunigui. Garsus Lietuvos katalikų pogrindinės veiklos organizatorius, vėliau paslaptینگomis aplinkybėmis žuvęs auto avarijoje, kun. Juozas Sdebskis pasakodavo apie savo susitikimą su kun. Masilioniu. Jis dirbo tolimoje Pietų Lietuvos užkampio parapijoje. Vargingas buvo susisiektimas, 13 km reikėdavo eiti pėsčiomis per miškus. Jis labai nustebo, kai vieną vėlyvą žiemos vakarą per pūgą atėjo kun. Masilionis, kad padėtų susiorientuoti keblioje situacijoje — kokį kelią pasirinkti kunigiškoje tarnyboje: ar eiti su persekiojama Kristaus Bažnyčia, ar flirtuoti su ateistine valdžia. Tuo metu kunigai buvo įbauginti, suskaldyti, bijodavo tarpusavyje aptarti svarbiausias apaštalavimo ir kunigiškos tarnybos problemas. Kunigų kalbos, ypač mažai pažįstamų, sukdavosi apie orą ar kitus buitinius menkniekius. T. Masilionis drąsiai priešinosi tokiam kunigų bendravimo stiliui. Atvykęs pas tuomet dar mažai pažįstamą kunigą J. Zdebskį, tiesiai be jokių užuolankų paklausė: "Su kuo Tu, kunige Juozai?" Kunigą Zdebskį taip sujaudino šis T. Masilionio rūpestis Bažnyčios reikalais ir juo asmeniškai, kad ir po daugelio metų vis prisimindavo, kokią įtaką jo pasirinktam gyvenimo keliui padarė šis apsilankymas.

T. Masilionio veikla buvo tarsi akmuo, mestas į ramų vandenį, kurio sukeltos bangos išjudino daugelį. Tai buvo kunigų Eucharistinio sąjūdžio pradžia. Jo dvasinę įtaką liudija per dešimt metų kasmet jo mirties dieną į Sidabravo bažnyčią susirenkančių tikinčiųjų minia, jo kapo lankytojai.

"Abiit, non obiit" — "Išėjo, bet nemirė!" — norisi kartoti, tai matant. Iš amžinybės aukštumų savo malda ir tėvišku rūpesčiu jis lydi savo dvasios vaikų kovas ir darbus. Žemėje T. Masilionį vadino Meilės jūra. Žmonės jį laikė ir tebelaiکو šventuoju. Melskimės, kad sulauktume jį matyti altoriaus garbėje.

Malda. Viešpatie, dėkojame Tau, kad sunkiais persekiojimų laikais davei Lietuvos Bažnyčiai uolų Tavo meilės apaštalą kunigą Pranciškų. Uždek šiandien mūsų širdis tokia pat Eucharistijos meile, kokia liepsnojo kunigo Pranciškaus širdyje. Suteik malonę, kad jį galėtume matyti altoriaus garbėje. Per Kristų, mūsų Viešpatį.

Nuoroda: <http://laiskailietuviams.lt/index.php/1991m-4-balandis/7248-t-pranciskus-masilionis-sj-1902-1980>

LKB KRONIKOS PUSLAPIUOSE – KUN. PRANCIŠKUS MASILIONIS SJ

Irena Petraitienė

Sukako 110 metų, kai gimė kun. Pranciškus Masilionis SJ (1902–1980), vienas didžiausių XX a. dvasinių autoritetų, Eucharistinio Jėzaus seserų kongregacijos, Eucharistinio kunigų sąjūdžio kūrėjas, Eucharistijos bičiulių sąjūdžio globėjas. Pasak Kauno arkivyskupo Sigito Tamkevičiaus SJ, „prieš totalitarinę sistemą drebėjo net pasaulio galingieji, tačiau tėvas P. Masilionis visada liko ramus, nes gyveno prisikėlimo viltimi.“

Kun. Pranciškus Masilionis SJ (1902–1980).

Nuotrauka iš kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio muziejaus fondo

Praradimai lyg juodi debesys gaubė Kauno tarpdiecezinę kunigų seminariją, kai 1952 m. dogminę teologiją dėstyti atvyko kun. Vincentas Sladkevičius. Vyresnės kartos profesoriai atleisti, dalis seminarijos rūmų atimta, Šv.Jurgio bažnyčia uždaryta, sunaikinta turtinga biblioteka, tykojo areštai, saugumo persekiojimai. Aplinka, kurioje jam teko dirbuotis, priminė platų, deja, duobėtą lauką.

Šviesa dvasios tėvo ir prefekto kun. Vincento Sladkevičiaus kambarėlyje negesdavo iki paryčių, kai iš Lietuvos pakraščio į Kauno kunigų seminariją atvykdavo kun. Pranciškus Masilionis SJ. Apie ką jie kalbėdavosi? Jiems abiem rūpėjo, kaip geriau apsaugoti nuo ateistinės valdžios terorizavimo ir KGB verbavimo agentais tuomet vienintelės Lietuvoje Kunigų seminarijos dėstytojus bei auklėtinius. Abu vienijo vienas ir tas pats rūpestis: katalikišką Lietuvą apsaugoti nuo užgriuvusios ateizacijos bangos, auginti ir brandinti šiai misijai parengtą kunigiją. T. Masilionis pranešdavo, kur ir kada organizuojamos rekolekcijos, kuriose seminaristai būdavo drąsinami nebotti persekiojimų, atsilaikyti prieš saugumiečių gundymus.

„Su tėvu Pranciškum susitikau mokydamasis Kauno tarpdiecezinėje kunigų seminarijoje, – pasakojo kun. Leonardas Jagminas SJ (1932–2008). Jis lankydavosi pas seminarijos prefektą, vėliau – dvasios tėvą kun. Vincentą Sladkevičių. Jie abu sumanė Kunigų seminarijoje įsteigti slaptai veikiančią klierikų grupelę, kurios tikslas buvo gilinti savo narių vidinį gyvenimą, uoliai rūpintis dvasine pažanga. Į šią grupelę buvau pakviestas ir aš. Jai priklausiau ir po kunigystės šventimų. T. Pranciškus rūpinosi klierikų ir kunigų dvasiniu gyvenimu, organizuodavo susitikimus su kunigais, įkūrė religinę kunigų asociaciją (*Asociato Religiosa Sacerdotalis – ARS*), kurios tikslas – bendromis jėgomis laikytis vienos linijos pastoracijoje, drąsiai ginti Bažnyčios reikalus. 1956 m. t. Pranciškus pakvietė mane, tris teologijos kursus baigusį klieriką, atvykti pas jį į Palėvenę šešių dienų rekolekcijoms. Į tokias rekolekcijas dažniausiai kviesdavo grupelės narius – klierikus ir kunigus.“

Kun. L. Jagminas atsimena, kad šioje grupelėje buvo klierikai: Sigitas Tamkevičius, Petras Baltuška, Kazimieras Baronas, Algis Baniulis, Stanislovas Kazėnas, Vytautas Merkys.

„1957-aisiais, pasibaigus mokslo metams, vyresnio kurso klierikai mane pakvietė į Palėvenę dalyvauti aštuonių dienų rekolekciuose, – atsiminimais dalijosi arkivyskupas S. Tamkevičius. – Šioje parapijoje kaip tik dirbo tėvas Masilionis. Nuvykau į rekolekcijas vieną dieną pavėlavęs, todėl jis man rekolekcijų mąstymus ir konferencijas pateikdavo atskirai, kol „prisivijau“ visus kitus. Stebėjausi t. Pranciškaus uolumu. Vakare kai kuriomis dienomis akys lipte lipdavo nuo miego, o jis būdavo prisėda prie lovos ir užsidegęs kalba apie didžiadvasiškumą, kad reikia nebijoti Dievui visiškai pasiaukoti. Buvau dėkingas t. Masilioniui, nes jis man padėjo išspręsti kai kuriuos dvasinio gyvenimo sunkumus. Tais pačiais metais išvažiavau į kariuomenę. Tačiau šios rekolekcijos man davė tiek, kad trejus metus, būdamas toli nuo namų, be religinės literatūros ir dvasios vadovo, gaivinausi ne tik rekolekcijų užrašais, bet ir įgyta dvasine patirtimi.“

Septintojo dešimtmečio Lietuvos kunigai, tėvo P. Masilionio SJ rekolekcijų dalyviai: iš kairės L. Jagminas, V. Jalinskas, A. Kunevičius, L. Vaičiulionis. Nuotrauka iš kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio muziejaus fondo

Vienas to meto seminaristas yra pasakojęs apie tai, kaip grįžęs iš sovietinės armijos su dvasios tėvu kun. V. Sladkevičiumi pasidalijo kilusiomis abejonės dėl kunigystės. Šis pasakęs: „Reikia to šurkštumo, reikia. Gyvenimas nelepina užuovėjomis. Ką išpustė, atstатыsime.“ Pasiūlė nuvažiuoti į Rytų Lietuvą, į bažnytkaimį prie Lėvens pas t. Masilionį atlikti rekolekcijų: pamąstyti, pasvarstyti, su Dievu pasikalbėti... Kiek jaunų širdžių po tokių rekolekcijų sutvirtėjo savo kunigiškame pašaukime, kiek atsitiesė palaužtų, pagijo sužeistų sielų. Apaštalavimas, anot t. Masilionio: „*Tai meilė Jėzui. Ko gi jam reikia? Sielų. Jo kūryba milžiniška, bet ja visa Jis veržiasi prie sielų. Jam reikia sielų išganymo ir šventumo.*“

1956 m. Vilniaus kunigams t. Masilionio prie Aušros Vartų vestų rekolekcijų dalyvis kan. Bronius Antanaitis pasakojo: „Tėvelis, taip buvo vadinamas kun. Masilionis, kalbėjo labai nuosekliai, ontologiškai, giliai paliesdamas problemą, remdamasis Evangelijos mokymu. Vienas iš žymiausių lenkų kunigų prelatas dr. Ellertas prisiminė prieš karą vykusias kunigų rekolekcijas, į kurias atvykdavo iš Lenkijos Teologijos universiteto profesorių, dvasios vadų vienuolių, bet tokio kaip tėvelis P. Masilionis nebuvo. Didžios dvasios ir Dievo bei žmonių meilės vyras, šventas kunigas.“

Eucharistinio Jėzaus kongregacijos seserys Šiluvoje. 1978 m. Nuotrauka iš kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio muziejaus fondo.

Tiek konferencijose, tiek pokalbiuose t. Masilionis be atvangos stengėsi įtikinti, kad tik pilnutinė auka įprasmina gyvenimą ir suteikia laimę: „*Didžiadvasiškumo. Ne truputį Dievui, Eucharistiniam Jėzui ir sieloms, bet visiškai. Iš Jėzaus priimti, viską realizuoti. Ne tik gerumas, bet šventumas. Ne truputį, ne pusę, bet viską. Visiškas, nesąlygiškumas, totalizmas, šventųjų šventumas, radikalizmas, didžiadvasiškumas, karžygiškumas, šventųjų šventumas, pilnybė.*“ (Konferencijos, I d.)

„*Kunigas, – rašė tėvas Pranciškus („Kunigas parapijoje“), – kaip karys, be baimės turi stoti prieš visa, kas šitaip baisiai žlugdo žmogų, kas kėsina sužlugdyti jų begalinę daugybę: prieš šituos klaikius įsitikinimus, prieš šitą pasimiršimą, prieš šitą prisirišimą ir prisikalimą prie turty, garbės ir jausminių malonumų, prieš žmogaus sugyvulėjimą ir sudemonėjimą, prieš aistras ir pačius demonus, prieš visokeriopą skurdą ir žlugimą, prieš visą keršto audrą, prieš visą pragarą. Su Dieviškuoju Gelbėtoju jis – vienintelis žmonijos gelbėtojas. Kartu jis – žmonijos laimės kūrėjas. Grumdamas ir kentėdamas, plėšdamas aukas iš pragaro, kartu jis turi šiuose protuose sukurti tiesos pažiūras, giliausius įsitikinimus, šioms širdims sugrąžinti dieviškąją gyvybę, padaryti juos Dievo kūdikiais.*“

Kun. P. Masilionis Sidabravo bažnyčioje priima amžinuosius vienuolinius įžadus. 1979 m. Nuotrauka iš kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio muziejaus fondo.

1927 m. Panevėžio vyskupas Kazimieras Paltarokas Pranciškui Masilioniui suteikė kunigystės šventimus, po metų jis įstojo į Jėzaus draugiją, prieškariu buvo uolus pamokslininkas, maldos vyrų apaštalavimo sąjūdžio globėjas, vėliau buvo išsiųstas teologijos studijuoti į Insbruką Austrijoje. Mokėjo kelias užsienio kalbas, parašė penkias religinio turinio knygas, daug straipsnių, parašė nuoseklią darvinizmo, ateizmo kritikos studiją, rašė eilėraščius, pagal kuriuos net giesmės giedamos bažnyčiose. O sovietinės okupacijos metais, apgailėstaudamas kalbėjo kan. B. Antanaitis, buvo blaškomas po mažiausias parapijas, turėjo net altaristu būti. Religijos reikalų įgaliotinis J. Rugienis buvo atėmęs kunigo registracijos pažymėjimą, ir tik vyskupui J. Steponavičiui užstojus, galėjo bent altaristauti Saločiuose. „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronika“ rašė, kad 1972 m. Kirklinių kleboną kun. P. Masilionį Pasvalio rajono vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Stapulionis griežtai įspėjo: „Sėdėk bažnyčioje. Negastroliuok po parapiją.“ Šitaip buvo sakoma dvasiniam autoritetui, pasak kan. Br. Antanaičio, talentingam žmogui, tauriam lietuviui, šventam kunigui vienuoliui.

Pėsčias per sniegą ir šaltį, sunkių minčių kamuojamas t. Masilionis klampojo septynis kilometrus į Pietų Lietuvos provincijos užkampį pas kun. Juozapą Zdebskį paklausti: „Su kuo tu, kunige Juozai?“ Išgirdęs atsakymą: „Aš esu su tais, kuriems brangus Dievas, Bažnyčia ir Tėvynė, kurie negaili laisvės ir gyvybės“, jis vėl grįžo pėsčias atgal, tačiau dabar su pakilia nuotaika. Apie tai buvo rašoma „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikoje.“

Tėvai jėzuitai – kun. P. Masilionis ir P. Lygnugaris, patyrę KGB persekiojimus. 1975 m. Nuotrauka iš kardinolo V. Sladkevičiaus memorialinio muziejaus fondo.

Pagaliau ateistinės „Vienybės“ įgyvendinimas pradėjo duoti vaisių – buvo matomas tam tikras skilimas tarp pačių kunigų. Vieni klusniai vykdė sovietinės valdžios nurodymus, kiti drąsiai gynė Bažnyčios reikalą. Tėvas Masilionis, nors ir būdamas silpnos sveikatos, nepabūgdavo tolimiausių kelionių, kad galėtų tarti padrašinimo žodį sunkumų prislėgtam kunigui. J. Zdebskį taip sujaudino jo rūpinimasis Bažnyčios reikalais ir juo asmeniškai, kad ir po daugelio metų prisimindavo, kokią įtaką jo pasirinktam gyvenimo keliui padarė šis apsilankymas. Tėvo Masilionio veikla, pasak ses. Gerarados Šuliauskaitės, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos“ literatūrinės redaktorės, buvo tarsi akmuo, mestas į ramų vandenį, kurio sukeltos bangos išjudino daugelį. Tai buvo kunigų Eucharistinio sąjūdžio pradžia. Eucharistinio kunigų sąjūdžio įstatus, susidedančius iš dviejų dalių, surašė pats t. P. Masilionis. Juose buvo akcentuojamos pastangos „Bendromis jėgomis siekti dorovinio gyvenimo pažangos, laikytis vienos linijos pastoracijoje, drąsiai ginti Bažnyčios reikalus“. Įstatuose buvo apibrėžtos tam tikros pamaldumo formos, visų pirma Švč. Sakramento adoracija. Numatytas bendrasis tikslas: asmeninis šventumas ir artimo meilė: bendromis jėgomis realizuoti Vatikano II susirinkimo direktyvas, t. y. Bažnyčios narius sutelkti prie Eucharistinio Jėzaus ir Marijos į vieną Dievo tautą. *„Svarbu giliai įsitikinti, kad prieš apšatalaujant reikia nuoširdžia meile ir dorybėmis jungtis su Eucharistiniu Jėzumi ir Marija, ir būtina visas sielas vesti į rimtą maldos praktiką, į meilės vienybę su Eucharistiniu Jėzumi ir Marija.“* („Direktoriumas“). Išlikusiame tėvo Pranciškaus dvasinio turinio tekste „Kunigo paveldėjimas“ pažymėta: *„Jėzus ant kryžiaus meldėsi, kentėjo ir mirė. Su Jėzumi prie kryžiaus ir Marija meldėsi ir kentėjo. Ji nemirė su Jėzumi, bet Jos kančia Jai buvo skaudesnė už mirtį. Dvi Švenčiausios Širdys buvo pervertos skausmu, bet ne be prasmės, ne be reikalo: Jos tam buvo pervertos skausmu, kad būtų atidarytos milijardų širdys išganymui, šventumui ir visokeriopai gerovei. Tada, kai su Jėzumi būsime paaukštinti ant kančių ir mirties kryžiaus, mes daugelį patrauksime prie Jėzaus. Užtat didžiai branginkime kiekvieną vargą, kiekvieną auką, kiekvieną išsižadėjimą ir nusigalėjimą, ligas ir senatvės negalias ir ypač pačią mirtį. Tai visa kasdien junkime su Jėzaus, Marijos ir visos Bažnyčios kančiomis.“*

Tėvelis, atsiminimuose rašė ses. G.Šuliauskaitė, apaštalavimu stengėsi apimti kuo platesnes mases. Jis suprato, kad pačios tinkamiausios pagalbininkės seserys vienuolės. Tad 1947 m. įkūrė Eucharistinio Jėzaus seserų kongregaciją, pritaikytą šių dienų reikalavimams ir dvasiai. Jis vienas pirmųjų suprato sujungtų jėgų reikšmę. Todėl ragino seseris žodžiais ir raštais, kad kongregacijos, nenaikindamos savo specifinių bruožų, jungtųsi į federacijas bendram apaštalavimui. Tėvelis suprato, kad pavienius lengviau įbauginti, šantažuoti bei užverbuoti.

Eucharistiniam kunigų sąjūdžiui, kaip ir Eucharistijos bičiulių (pasauliečių) sąjūdžiui tėvas P. Masilionis pritaikė savo propaguojamą vadų sistemą: siekta, kad kunigai įsitrauktų dekanatų ribose į mažus būrelius, kuriems vadovautų iniciatyviausi kunigai. O iš tokių mažų būrelių ilgainiui turėjo susiformuoti visą Lietuvos dvasininkiją apimantis eucharistinis sąjūdis. Bet tai liko neįgyvendinama svajonė.

„Pogrindžio sąlygomis sunku buvo realizuoti šį planą, bet iš dalies jis davė rezultatų, – aiškino arkivyskupas S. Tamkevičius SJ. – Jo dvasios įkvėpti kunigai suvažiuodavo iš įvairių vyskupijų tai į vieną, tai į kitą vietą pasitarti įvairiais sielovados klausimais ir tiesiog atgaivinti savo dvasios. Tuose susirinkimuose apsilankydavo ir Tėvelis, kaip mes anuomet jį vadindavome, ir vis bandydavo mus įkalbėti, kad labiau organizuotumėmės. Ne visi kunigai vienodai pritarė jo minčiai organizuotis, gal dėl to formalus susiorganizavimas buvo gana pavojingas. Tačiau šie susitikimai buvo labai naudingi, nes juose gimė pasiryžimas priešintis prievartiniam bedievinimui, apsispręsti leisti pogrindžio

literatūrą ir apskritai gana reguliarius bendravimas dvasinėmis temomis nemažą būrį kunigų suvienijo ir padėjo atsilaikyti prieš anuometinius išbandymus. Tėvelis, besirūpindamas kunigais, parodė neeilinio uolumo. Prisimenu, ne kartą aplankė mane, kai dirbau Simne ir Kybartuose, ir vis iš naujo keldavo mintį, kad reikia kunigams organizuotis ir negailėti jėgų Bažnyčios tarnystėje. Bendraujant su Tėveliu, tiesiog būdavo neįmanoma neužsikrėsti jo idealizmu. Jo pavyzdys, kaip jis aukodavo Mišias, kaip po jų dėkodavo Dievui, kaip adoruodavo Eucharistiją, buvo labai užkrečiamas. Tokį gilų susikaupimą maldoje, deja, ne taip dažnai galima pamatyti.“

Po tėvo P. Masilionio mirties 1980 metais sąjūdis įgavo naujų bruožų: vadovavimą jam perėmė Tikinčiųjų teisių katalikų komitetui priklausantys kunigai (S. Tamkevičius, A. Svarinskas, J. Zdebskis), imtasi daugiau aktyvios pasipriešinimo veiklos.

1980 m. spalio 17 d., atsisveikinant su kun. Pranciškumi Masilioniu, žmonės netilpo Sidabravo bažnyčioje. Atvyko vyskupai J. Steponavičius, V. Sladkevičius, 135 kunigai. Pamokslus pasakė kun. J. Lauriūnas, kan. B. Antanaitis, kun. S. Tamkevičius ir vysk. J. Steponavičius. KGB atsiuntė atstovus, kurie į magnetofono juostelę įrašinėjo pamokslus. Jų dėka išliko ir dabartinio arkivyskupo S. Tamkevičiaus SJ atsisveikinimo žodis: „Tėvas Pranciškus buvo vadas. Jis žinojo ne tik tautos praeitį, buvo ne tik giliai įsimąstęs į dabartį, bet ir visada žvelgė į ateitį. Tėvas Pranciškus pirmiausia rūpinosi klierikais, kad jie taptų šventais kunigais: „Nebūkite vidutiniai, būkite didžiadvasiai, visiškai pasišvęskite Dievo reikalui.“ Jis siekė suvienyti kunigus, kad šie nebūtų kaip pabirę žirneliai, kuriuos bedieviai gali kaip nori stumdyti, kad veiktų išvien ir vieningai kovotų už Dievo karalystę...“

Bernardinai.lt

Nuoroda: <http://www.bernardinai.lt/straipsnis/2012-04-20-irena-petraitiene-lkb-kronikos-puslapiuose-kun-pranciskus-masilionis-sj/80779>

Kun. P. Masilionis SJ

RADAU BIČIULĮ

Radau bičiulį didį didį,
Jis man brangus labai labai!
Padangė Jo grožybe žydi,
Alsuoja Jo galia žaibai.

O Jo Širdy beribės jūrės,
Tai meilė nuostabi, didi...
Į Jį pakrypo sielos burės,
Kad tegyvenčiau Jo širdy!

Mane jaunutį Jis pamilo.
Dėl ko? Ak, nežinau, dėl ko!
Širdy Jis nuostabiai prabilo, –
Ir aš esu tik Jam, tik Jo!

Ant žemės nieko nebereikia,
Tik vargšė ilgisi širdis,
Mylėti Jį didžiai, be saiko, –
Taip, kaip be saiko myli Jis!

MALDA

Viešpatie, dėkojame Tau,
kad sunkiais tikėjimo persekiojimo
laikais
davei mūsų Tėvynei
uolų Tavo meilės apaštalą
kunigą Pranciškų.

Uždek mūsų širdis
tokia pat Eucharistijos meile,
kokia liepsnojo kunigo
Pranciškaus širdyje.
Suteik malonę,
kad jį galėtume matyti altoriaus
garbėje. Per Kristų, mūsų Viešpatį.
Amen.